

วารสารพุทธนวัตกรรมปริทรรศน์ได้ดำเนินบทบาทในการเป็นพื้นที่เผยแพร่องค์ความรู้และงานวิจัยเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาในมุมมองประยุกต์ร่วมกับปรัชญา สังคมศาสตร์ การศึกษา และนวัตกรรมต่าง ๆ วารสารพุทธนวัตกรรมปริทรรศน์ฉบับนี้ ประกอบด้วยบทความวิจัยทั้งสิ้น 8 บทความ เริ่มด้วยบทความเกี่ยวกับการศึกษา คือบทความเรื่อง “การกำหนดรู้เวทนาเพื่อการเจริญวิปัสสนา” ของสมพงษ์ สันติสุขวันต์ และบทความวิชาการ เรื่อง “การเพิ่มพลังสติสัมปชัญญะบำบัดปัญหาการลืมง่าย” ของ อนิรุทธิ์ ส่งศรี โดยบทความทั้งสองเรื่องต่างนำเสนอหลักที่ต้องมีอย่างเข้มข้นคือมีสติสัมปชัญญะดี ซึ่งจะเป็นตัวรู้เท่าทันอารมณ์ ทุกขมาก็กำหนดรู้ สุขมาก็กำหนดรู้ อารมณ์เฉย ๆ เกิดขึ้นก็กำหนดรู้ การกำหนดรู้เวทนามีจุดมุ่งหมายโดยตรงคือการพัฒนาความระลึกรู้แบบรู้ตัว ทัวพร้อม และรู้เท่าทันต่อสภาวะธรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในทุกขณะซึ่งเป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิต ทั้งมีเป้าหมายในการทำลายความโลภ โกรธ หลง การเข้าใจหลักนี้ช่วยให้ผู้ปฏิบัติสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวัน บทความวิชาการเรื่องต่อมาที่เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาผู้นำที่มุ่งเน้นการใช้ปัญญา คุณธรรม และเมตตาเป็นหลักสำคัญ มโหสถบัณฑิตเป็นแบบอย่างของผู้นำผู้มีความเฉลียวฉลาด รอบรู้ และมีไหวพริบปฏิภาณสามารถวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาได้อย่างชาญฉลาด โดยมุ่งเน้นการใช้ปัญญาคุณธรรมและเมตตาบูรณาการเข้ากับหลักนิคคาสตรเป็นสำคัญ การใช้หลักกรรมและเหตุผล ในบทความเรื่อง “การส่งเสริมภาวะผู้นำตามแนวมโหสถบัณฑิต” ของนที ชลธาร บทความวิชาการเรื่องต่อมาเรื่อง “การรักษาโรคทางการแพทย์แผนไทยตามหลักวัตรูปมสูตร” มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับการวินิจฉัย เพื่อระบุอุปกิเลสซึ่งเป็นสมุฏฐานเด่นที่ส่งผลต่อธาตุนั้น ๆ แนะนำให้ผู้ป่วยฝึกจิตภาวนาโดยใช้เมตตาภาวนาสลายโทสะเพื่อสงบธาตุไฟควบคู่ไปกับการรักษาทางกายด้วย เภสัชกรรม และ หัตถเวชกรรม การชำระจิต โดยเป็นบทความของโชติกา กะวะนิจ นอกจากนี้ยังมีบทความที่มีแง่มุมให้ศึกษาอย่างลึกซึ้งและหลากหลาย ดังเช่น บทความเรื่อง “ถอดบทเรียนการทำสังฆเภทของพระเทวทัต” ของพระครูสมุทรวชิรสุนทร (กฤษณะ อุตสาหะ) โดยมีการถอดบทเรียนเชิงจริยธรรมที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตและสังคม การศึกษาเน้นการวิเคราะห์สาเหตุของความแตกแยกในหมู่สงฆ์ ผลของอกุศลกรรม และโทษของความริษยา ความหลงตัวเอง และความยึดมั่นถือมั่นในทิฐิของตน การทำสังฆเภทไม่เพียงสร้างความเสียหายแก่ผู้กระทำเท่านั้น แต่ยังส่งผลร้ายต่อหมู่คณะและสังคมโดยรวม และบทความเรื่อง “ความว่าง (สุญญตา) ในมุมมองของพุทธทาสภิกขุ” ของพระครูธำรงพุทธิญาณ (พุทธา ญาณธโร) โดยบทความมีหลักการเข้าถึงสุญญตา จะมุ่งเน้นที่การพิจารณาอารมณ์ที่อาศัยเบญจขันธ์ และสังขารด้วยวิธีปฏิสังขานุปัสสนาญาณ ว่าเป็นของว่าง ซึ่งถือว่าเป็น

อัตตาตัวกูของกู และที่สุดให้ปล่อยวางคืออย่าเห็นแก่ตัว (ตัวกูของกู) เพื่อให้รู้จักการแบ่งปันช่วยเหลือกันและกัน สังคมจะได้อยู่อย่างมีความสุข เห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว บทความเรื่องสุดท้าย เรื่อง “จริยศาสตร์รากฐานแห่งศีล 5” ของดร. ฐริศา ไชอำเอี่ยม, พระราชวัชรคุณบัณฑิต, ผศ.ดร.เสฐียร ทั้งทองมะดัน และพระครูวิสุทธิมิ่งคณบัณฑิต อาจารย์ประจำ หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา โดยบทความแสดงให้เห็นความสำคัญวิธีการของศีล 5 ตามแนวทางคุณค่า อุดมการณ์ และเกณฑ์การตัดสินสอดคล้องกับจริยศาสตร์ ดังนั้นหากมองจริยศาสตร์ก็เหมือนกับรากฐานแห่งความมั่นคงความสงบสุข และศีล 5 เปรียบเสมือนวิธีการปฏิบัติเพื่อให้เกิดหลักประกันความมั่นคง ความสงบสุขในสังคม

ส่วนบทความวิจารณ์หนังสือ เรื่อง “จิตวิทยาของความดับทุกข์” ของมารยาท คงเมือง จิตวิทยาของความดับทุกข์”ของศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์จำลอง ดิษยวณิช นั้นเป็นหนังสือที่มีความสมบูรณ์ทั้งโครงสร้างและเนื้อหาแสดงให้เห็นหลักการทางพุทธจิตวิทยาสามารถเยียวยาใจคนให้พ้นทุกข์ และสู่การปฏิบัติและพัฒนาตนเองตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เพื่อนำมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ ในการพัฒนาจิตใจของตนเองให้มีคุณภาพ มีสติ สัมปชัญญะ บริสุทธิ์ชั่วขณะและวิธีทำให้จิตบริสุทธิ์ ทำให้ประโยชน์ในด้านการดำเนินชีวิต ส่งเสริมสุขภาพจิตให้มีความเข้มแข็ง และรักษาความทุกข์ทางใจได้ทุกขณะ ก่อให้เกิดคุณภาพชีวิตในสังคมให้ดียิ่งขึ้น

วารสารพุทธนวัตกรรมปริทรรศน์ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ร่วมกันชี้แนะและให้ข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ ที่ทำให้ผู้เขียนทุกท่านได้นำมาปรับปรุงจนบทความมีความสมบูรณ์มากขึ้น รวมทั้งขอขอบพระคุณผู้อ่านทุกท่านที่สนใจติดตามวารสารอย่างต่อเนื่อง หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากทุกฝ่ายต่อไปในอนาคต สุดท้ายนี้กองบรรณาธิการหวังอย่างยิ่งว่าเนื้อหาในวารสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านบ้างตามสมควร หากผู้อ่านจะมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงวารสารนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นกองบรรณาธิการขอน้อมรับไว้ด้วยความยินดี

ศาสตราจารย์ ดร.ตวงเพชร สมศรี
บรรณาธิการวารสารพุทธนวัตกรรมปริทรรศน์

